

Strategie odpovědného veřejného zadávání

Dopravního podniku hl. m. Prahy
2026–2028

Dopravní podnik
hlavního města Prahy

Úvod

Záměrem Dopravního podniku hlavního města Prahy, akciová společnost (dále jen „DP“) je prezentovat se jako moderní zadavatel veřejných zakázek. Vedle zásad vyplývajících ze zákona o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“) jako transparentnost, přiměřenost, rovné zacházení a nediskriminace, akcentuje strategický a odpovědný přístup k zadávání veřejných zakázek. DP neřeší jen nabídkovou cenu, ale i další aspekty ekonomické výhodnosti v širším slova smyslu, podporuje environmentální a společenské aspekty a dbá o férovou soutěž a dodavatelské vztahy v rámci zadávání veřejných zakázek. V neposlední řadě akcentuje zadávání prostřednictvím inovativních institutů. Obecně je záměrem DP reprezentovat moderní trendy v zadávání veřejných zakázek, jak je běžné v některých jiných členských státech Evropské unie.¹

Strategie je koncipována na tříleté období, tj. do konce roku 2028, kdy by měla být aktualizována v souladu s novými trendy a přijata na další tříleté období. V roce 2028 bude vyhodnoceno plnění a fungování této strategie.

Tato strategie DP navazuje na Národní strategii veřejného zadávání 2024–2028 (dále jen „NSVZ“), která je schválena Vládou ČR a definuje hlavní pilíře odpovědného a udržitelného zadávání ve veřejném sektoru.

Strategie je strukturována následovně:

- 1) Východiska odpovědného veřejného zadávání v ČR
- 2) Pozice DP v oblasti odpovědného veřejného zadávání
- 3) Strategické cíle a priority DP v oblasti odpovědného/strategického veřejného zadávání
- 4) Doporučené instituty pro zadávání veřejných zakázek
- 5) Vazba strategie na strategické dokumenty hlavního města Prahy (dále jen „HMP“)

Východiska odpovědného veřejného zadávání v České republice

Veřejné zakázky jsou jednou z klíčových oblastí, kterými veřejní zadavatelé utváří a ovlivňují trh. V České republice touto cestou zadavatelé vynakládají ročně přes 919 mld. Kč, což je pro ČR kolem 12,5 % HDP². Evropská unie i OECD dlouhodobě poukazují na význam těchto finančních prostředků a podporují veřejné zadavatele, aby využívali veřejné zadávání strategicky – tj. jako nástroj k získání lepší hodnoty za peníze a přispěli tak k inovativnější a udržitelnější ekonomice podporující sociální začlenění a soutěžní prostředí.

Odpovědné, resp. strategické³ zadávání veřejných zakázek tak získává větší a větší podporu jak na evropské úrovni⁴, tak postupně i na úrovni národní. Cílem této snahy je využívat veřejné prostředky vynaložené v nákupech veřejných institucí pro naplnění dalších společenských,

¹ / Francie, Německo, Nizozemsko, Velká Británie atd.

² / Zdroj: Výroční zpráva o stavu veřejných zakázek v ČR za rok 2023 (MMR).

³ / Definice odpovědného a udržitelného zadávání si je velice blízká a je kompatibilní s tím, jak Evropská komise nahlíží strategické zadávání veřejných zakázek, které akcentuje reflektování sociálních, ekonomických a environmentálních cílů do veřejných nákupů. Z tohoto důvodu jsou pojmy „odpovědné“ a „strategické“ (resp. „udržitelné“) veřejné zadávání používány společně.

⁴ / Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014, o zadávání veřejných zakázek.

Sdělení Evropské komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému ekonomickému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Zvyšování dopadu veřejných investic prostřednictvím veřejného zadávání (říjen 2017, COM(2017) 572 final).

Usnesení Evropského parlamentu o balíčku v oblasti strategie pro zadávání veřejných zakázek (2017/2278(INI)).

ekonomických

a environmentálních cílů, ke kterým se stát, územní samosprávné celky či obecně veřejní zadavatelé hlásí.

V České republice se k odpovědnému veřejnému zadávání (dále jen „OVZ“) hlásí více a více zadavatelů, kteří po počátečních pilotních krocích přistupují k implementaci OVZ v rámci své organizace a postupně i strategicky definují své priority pro tuto oblast.

V roce 2022 bylo podle NSVZ 81,8 % veřejných zakázek v režimu ZZVZ hodnoceno pouze podle nejnižší nabídkové ceny. Cílem strategie DP je posun k sofistikovanějšímu hodnocení, zohledňujícímu environmentální, sociální a inovační kritéria.

Pozice DP v oblasti odpovědného veřejného zadávání

DP navazuje na své zkušenosti, aktivity a celkový vývoj a hlásí se k základním principům odpovědného veřejného zadávání:

- uvědomuje si odpovědnost za dopad svých veřejných zakázek na společnost, životní prostředí a na trh, snaží se o hledání udržitelných řešení v rámci svých nákupů, strategicky propojuje svou nákupní sílu s cíli v oblasti udržitelnosti, ke kterým se DP hlásí,
- hledá při svých nákupech nejlepší hodnotu za peníze a odpovědně nakládá se svěřenými prostředky jak z hlediska řádného hospodáře⁵, tak i s ohledem na sociální a environmentální dopady;
- dbá na sociální a lidskoprávní aspekty související s veřejnými nákupy tak, aby v rámci svých veřejných zakázek přispívalo k sociálnímu začleňování znevýhodněných osob a dbalo na zajištění důstojných pracovních podmínek a dodržování lidských práv;
- vždy dbá na férovou soutěž, otevřenou všem relevantním dodavatelům (vč. malých a středních podniků) a podporuje férové nastavení vztahů v dodavatelském řetězci;
- zadává ve velkém finančním objemu a s principem ekonomické výhodnosti dosahuje značných environmentálních a sociálních přínosů; a
- preferuje environmentálně šetrná řešení všech svých nákupů

Strategické cíle a priority DP v oblasti odpovědného/strategického veřejného zadávání

DP považuje za důležité efektivně a strategicky využívat veřejné prostředky v rámci veřejných zakázek tak, aby dosáhlo maximální hodnoty za peníze a přispívalo k naplnění relevantních cílů v oblasti ekonomické, environmentální a sociální. Přihlášení se ke konceptu strategického zadávání veřejných zakázek považuje DP za důležitý krok pro naplnění lokálních i globálních cílů udržitelného rozvoje⁶.

V souladu se strategickými dokumenty⁷ na národní i evropské úrovni, ke kterým se DP případně HMP přihlásily, a v souladu s předpisy v oblasti zadávání veřejných zakázek⁸, DP definuje tři strategické cíle pro oblast veřejného zadávání:

⁵ / Viz. § 159 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník .

⁶ / Viz Strategický rámec Česká republika 2030 resp. Cíle udržitelného rozvoje OSN, především cíl 12.7 na podporu udržitelného veřejného zadávání v souladu s národními politikami a prioritami

⁷ / Viz Plán udržitelné mobility Prahy a okolí, připraveného v rámci projektu Polad Praha.

⁸ / Zejm. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

- 1) Diverzifikace dodavatelského řetězce, komunikace a podpora udržitelnosti
- 2) Realizace společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek
- 3) Preference environmentálních šetrných řešení

1) Diverzifikace dodavatelského řetězce, komunikace a podpora udržitelnosti

S ohledem na dlouhodobou situaci v České republice náleží mezi důležité prvky v rámci strategie veřejných zakázek podpora transparentnosti celého procesu, která podněcuje důvěru ve férové podmínky soutěže ze strany všech potenciálních dodavatelů. DP chce být vnímán jako zadavatel, který je v souladu se zásadami zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, otevřený dodavatelům, podporuje jejich různorodost a rovný přístup k veřejným zakázkám, otevřeně a transparentně s (potenciálními) účastníky či dodavateli komunikuje a snaží se maximálně zachovávat soutěžní prostředí. Současně přístup ke svým zakázkám otevírá i těm, kteří mají k veřejným zakázkám ztížený přístup – malým podnikům, sociálním podnikům, zaměstnavatelům osob se zdravotním postižením, neboť právě tento segment trhu otevírá široký prostor pro podporu zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce a pro podporu sociálního začleňování. Zdůraznit je nutné i fakt, že právě tyto podniky fungují především na místní úrovni a podporují tak zaměstnanost a ekonomiku v dané lokalitě či regionu. Mnohdy s sebou nesou i hodnoty v oblasti ochrany životního prostředí.

DP chce využít své zkušenosti s odpovědným veřejným zadáváním a dále analyzovat příležitosti, které zakázky přinášejí, včetně možností oslovit uvedené subjekty. Tento přístup by měl být uplatňován zejména u zakázek malého rozsahu a sektorových podlimitních, a tam, kde je to vhodné a efektivní, aktivně zapojovat tyto subjekty.

V neposlední řadě DP bude přispívat k rozvoji férových dodavatelských vztahů, a to především tam, kde hrozí, že poddodavatelé mají horší podmínky (vč. platebních) než hlavní dodavatel a kde může docházet v rámci poddodavatelského řetězce k porušování důstojných pracovních podmínek.

Povinné úkony při zadávání veřejných zakázek:

- a) Provéřit možnosti diverzifikace dodavatelského řetězce a, kde je to vhodné, využívat nástroje pro zajištění přístupu malých podniků k veřejným zakázkám (typicky adekvátním dělením veřejných zakázek na části, využíváním dynamických nákupních systémů, apod.).
- b) Před vyhlášením veřejné zakázky pečlivě analyzovat trh a je-li to efektivní, využívat předběžné tržní konzultace pro zajištění aktuálních a přesných informací od potenciálních účastníků, případně akce typu „Meet the buyer“ pro informování trhu o plánovaných veřejných zakázkách v určitém segmentu.

2) Realizace společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek

DP rovněž deklaruje svůj zájem o realizaci společensky odpovědného zadávání, a to i ve spolupráci s Platformou OVZ. Aktuální právní úprava více zadavatele nabádá k tomu, aby při zadávání veřejných zakázek zohledňovali příležitosti pro podporu:

- zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce,
- získávání praxe či kvalifikace,
- zajištění důstojných pracovních podmínek,
- sociální inkluze.

Pro DP je důležité, aby se na veřejných zakázkách nepodíleli dodavatelé, kteří nerespektují zákonná pravidla, využívají nelegální práci, nezajišťují svým pracovníkům odpovídající pracovní a bezpečnostní podmínky. Tyto aspekty budou ve veřejných zakázkách sledovány a jejich porušení bude smluvně ošetřeno.

DP si je rovněž vědom etického rozměru svých nákupů a považuje za nevhodné, aby s ohledem na závazky učiněné přijetím úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice č. 2014/24/EU akceptovalo zboží, u něhož je pravděpodobné, že bylo vyráběno v podmínkách v příkrém rozporu s uvedenými úmluvami. Proto se zavazuje učinit přiměřená opatření, aby toto riziko eliminovalo.

Povinné úkony při zadávání veřejných zakázek:

- a) V případě veřejných zakázek na stavební práce, zajištění úklidu či ostrahy (případně jiných obdobných plnění) věnovat zvýšenou pozornost riziku porušování pracovněprávních a bezpečnostních předpisů, a toto vždy smluvně ošetřit v rámci sankčních ujednání či ujednání k výpovědi smlouvy⁸.
- b) Je-li to pro dané plnění vhodné, požadovat, aby se na realizaci veřejné zakázky mohly podílet osoby znevýhodněné na trhu práce (zdravotně znevýhodněné či se zdravotním postižením, s trestní minulostí, apod.⁹)
- c) V případě vhodných komodit¹⁰ vždy preferovat výrobky, které zaručují spravedlivý obchod či etickou výrobu daného zboží¹¹.
- d) Ve vhodných případech podpořit přímé nebo nepřímé zapojení sociálních podniků.

⁹ / Viz Metodika odpovědného veřejného zadávání – oddíl důstojné pracovní podmínky.

¹⁰ / Viz definice cílových skupin v Metodice odpovědného veřejného zadávání – oddíl zaměstnanost.

¹¹ / Nákup textilu, obuvi, kávy, čaje, čokolády a podobných pochutin.

¹² / V případě kávy, čaje čokolády a dalších pochutin označení Fair trade, v případě textilu i GOTS či členství ve Fair wear foundation – viz Metodika odpovědného veřejného zadávání, oddíl etické nakupování.

3) Preference environmentálních šetrných řešení

Nedílnou součástí strategického veřejného zadávání je i zohledňování dopadu všech nákupů a stavebních prací realizovaných zadavatelem na životní prostředí. DP si uvědomuje, že s ohledem na velikost a povahu svých realizovaných nákupů a stavebních prací se vždy jedná o nepřehlédnutelný dopad na životní prostředí. DP proto bude aktivně vyhledávat environmentálně šetrné varianty včetně aspektů cirkulární ekonomiky a upřednostňovat řešení, která jsou z dlouhodobého horizontu udržitelná. Využívat přitom bude jak dobrou praxi v rámci ČR (např. metodiky MŽP k zelenému nakupování, apod.), tak i Evropské unie (např. kritéria pro zelené nakupování, která byla definována pro různé typy komodit Evropskou komisí). Současně bude nadále důsledně plnit limity vycházející ze zákona č. 360/2022 Sb., o podpoře nízkoemisních vozidel při zadávání veřejných zakázek. DP tento zákonný rámec vnímá jako příležitost k rozvoji udržitelné městské dopravy, k postupnému snižování emisí a k naplňování klimatických cílů hlavního města.

Povinné úkony při zadávání veřejných zakázek:

- a) V případě centrálních nákupů DP vždy analyzovat situaci na trhu a v nákupech preferovat environmentálně šetrné varianty.
- b) Pro zajišťování úklidových služeb využívat produkty šetrné k životnímu prostředí.
- c) V případě pořizování propagačních předmětů jsou opět preferovány environmentálně šetrné varianty.
- d) Při dodávkách usilovat o minimalizaci odpadů, zpětný odběr obalů, používání recyklovaných nebo recyklovatelných a optimálně jednosložkových obalů.
- e) Při přípravě projektů a veřejných zakázek zohledňovat možnosti a podporovat zapojení cirkulárních aspektů do zakázky (opětovné využití materiálů, recyklace, předměty plnění z recyklovaných materiálů).
- f) Při přípravě projektů a veřejných zakázek usilovat o efektivní a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a minimalizovat negativní dopady na životní prostředí

Doporučené instituty pro zadávání veřejných zakázek

Dynamický nákupní systém

Dynamický nákupní systém je jedním z institutů, které by měly přispět k rozvoji elektronizace zadávání veřejných zakázek. Jeho použití je vhodné zejména v případech, kdy zadavatel pořizuje opakovaně totéž zboží a při výběru konkrétního zboží jsou pro něj stěžejním faktorem pouze kvantitativní kritéria, resp. kritéria vyjádřitelná matematickým vzorcem (zejména pak výše ceny).

Dynamický nákupní systém je otevřený po celou dobu svého trvání a vstup do tohoto systému je tak umožněn veškerým zájemcům buď v první fázi při zavádění systému nebo kdykoliv v průběhu jeho trvání (tedy i po provedení zadávacího řízení na jeho zavedení).

Předmětem veřejných zakázek zadávaných v dynamickém nákupním systému mohou být veřejné zakázky na dodávky, služby či stavební práce, které zadavatel poptává periodicky a jejichž předmětem jsou běžně dostupná plnění, a nikoliv komplexní plnění. Nejčastějším případem komodit vhodných k zařazení do dynamického nákupního systému jsou plnění, která zadavatel poptává opakovaně a u kterých navíc dochází v čase k pohybu ceny (např. pohonné hmoty, kancelářské potřeby, běžně dostupné zboží z oblasti informačních technologií, běžné stavební výkony s obdobným předmětem apod.). Musí jít především o plnění, jež lze na trhu poptávat a jež je možné bez spolupůsobení jakýchkoliv zvláštních podmínek dodat. Musí tedy jít o takové plnění, které nevykazuje žádná specifika, nevyžaduje si zvláštní proceduru pro přípravu ani pro vlastní realizaci.

Ačkoli dynamický nákupní systém není samostatným druhem zadávacího řízení, je nutné jej považovat za specifický postup (řízení) zadavatele, který neodpovídá postupům v rámci standardních zadávacích řízení. Důležitým předpokladem zavedení dynamického nákupního systému je dostatečně určitá specifikace předmětu plnění.

Systém kvalifikace

Jedná se o inovativní metodu zadávání veřejných zakázek pro tzv. sektorové zadavatele (§ 165 ZZVZ), používanou Deutsche Bahn AG, resp. ČEPS, a.s.

Jde o systém obdobný dynamickému nákupnímu systému, kdy zadavatel vytváří panel kvalifikovaných dodavatelů, který se může časem postupně rozšiřovat. Následně, pokud zadavatel zadává veřejnou zakázku odpovídající dané kategorii systému kvalifikace, dodavatele již vyzývá pouze k podání nabídek, a odpadá tak celá kvalifikační fáze, která opakovaně v každém zadávacím řízení „trápí“ malé a střední podniky.

Systém kvalifikace tedy výrazně usnadňuje práci jak zadavateli, tak i jednotlivým dodavatelům. Současně platí, že v praxi se v systému kvalifikace často bez problémů používají inovativnější aspekty kvalifikačních požadavků, které více míří na skutečnou kvalitu dodavatelů, avšak které v běžných zadávacích řízeních bývají rozporovány.

Best Value Approach

Jedná se o inovativní metodu hodnocení kvality nabídek vyvinutou na Arizonské státní univerzitě a používanou v Nizozemí, resp. v Norsku.

Tato metoda je založena na velmi jednoduchém, netechnickém hodnocení nabídek, které jsou stručné a tím pádem jednoduše vzájemně odlišitelné. Odpadá tak např. „luštění“ kvality v nabízených metodikách dodavatelů čítajících mnohdy i 10 a více stran. Stručnost nabídky je pak vyvážena jejím rozpracováním v rámci součinnosti před podpisem smlouvy.

Nabídky se hodnotí podle kritérií nabídkové ceny (např. 30 %), odborné úrovně (např. 20 %), identifikace a řízení rizik (např. 15 %), přidané hodnoty (např. 10 %) a schopnosti vybraných členů odborného personálu přispět k naplnění projektových cílů zadavatele (např. 25 %).

Dle zahraničních zkušeností tato metoda vedla k získání nových dodavatelů, kteří o kontrakty s veřejným sektorem při hodnocení pouze nabídkové ceny zájem nejevili.

V České republice byla tato metoda úspěšně použita jako první v nadlimitním režimu Správou železniční dopravní cesty pro zadání veřejné zakázky Studie proveditelnosti vysokorychlostní trati (Brno) – Přerov – Ostrava, viz www.szdc.cz/-/studie-proveditelnostivysokorychlostni-trati-brno-prerov-ostrava.

Meet the buyer

Meet the buyer je formou institucionalizovaného setkávání zadavatele se stávajícími či potenciálními dodavateli veřejných zakázek.

Hlavním účelem meet the buyer je informování dodavatelů o budoucích záměrech zadavatele, ať již se jedná o strategické všeobecné otázky zadávání veřejných zakázek (např. záměr používat institut zadávání dosud nepoužívaný), nebo o představení záměru zadat konkrétní skupinu veřejných zakázek v určitém časovém horizontu.

Meet the buyer zvyšuje důvěru mezi zadavatelem a dodavateli a přispívá k řešení problematických bodů zadávání veřejných zakázek. Jedná se o proces zákonem neregulovaný, platí však, že zadavatel by záměrně neměl přistupovat k nerovnému zacházení (např. vynechání konkrétních významných dodavatelů ze setkání, bezdůvodně).

Předběžná tržní konzultace

Jedná se o zákonem regulovaný proces (§ 33 ZZVZ), který zadavateli umožňuje představit záměr zadání konkrétní veřejné zakázky, resp. prodiskutovat a ověřit kritické body zadávacích podmínek.

S dodavateli se tradičně diskutují otázky správnosti stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky, přiměřenost zvažovaných kvalifikačních předpokladů, zvažovaný způsob hodnocení, obchodní, platební a záruční podmínky, apod.

Předběžné tržní konzultace se mohou konat osobně i distančně, individuálně i hromadně. Tyto konzultace přispívají ke kvalitnímu zadávání veřejných zakázek prostřednictvím eliminace nereálných, těžko splnitelných či zbytečně nákladných požadavků zadavatele, a omezují tím i potencialitu podávání námitek.

Zadávání veřejných zakázek rozdělených na více částí

Zadávání veřejných zakázek rozdělených na více částí (§ 35 ZZVZ) je významným nástrojem pro rozšíření portfolia dodavatelů veřejných zakázek. V rámci tohoto modelu se veřejné zakázky pod

jednou procesní záštitou dělí na více částí, a to podle okruhu možných dodavatelů, kteří mohou mít o dílčí části veřejné zakázky zájem.

Účinné je zejména dělení podle principu profesního (např. TDS a BOZP) a dělení podle principu územního.

Každou část veřejné zakázky může získat jiný dodavatel, což podporuje malé a střední podniky, hospodářskou soutěž, a může vést ke snížení nabídkových cen.

BIM (Building Information Modelling / Management – „Informační modelování staveb“)

Informační databáze, která zahrnuje kompletní data ohledně stavby, a to ve všech fázích jejího životního cyklu (příprava, výstavba, provoz i likvidace). BIM je postaven na předpokladu spolupráce zainteresovaných osob, které do modelu přidávají aktuální data a čerpají z modelu nezbytné informace. BIM je souborem navzájem propojených digitálních informací v chráněných i otevřených formátech, záznam grafických (2D, 3D) a negrafických dat o prvcích (elementech) modelu. Data slouží k modelování, přípravě a realizaci, provozu, údržbě a obnově stavby. Propojené informace vytvářejí z jednotlivých prvků virtuální model stavby jak prostorový, tak časový, nákladový aj.

Výhody BIM:

1. Snížení nákladů v rámci celého životního cyklu stavby – Informace obsažené v modelu umožňují lépe odhadnout náklady na realizaci a provoz.
2. Zvýšení transparentnosti – Efektivní využití BIM shromažďuje veškeré informace, které jsou přístupné všem zúčastněným.
3. Zlepšení komunikace a výměny informací mezi účastníky stavebního procesu – Díky BIM existuje jedno místo, kde se nacházejí všechny informace o stavbě a uživatelé k nim mají přístup, o změnách modelu budou vždy všichni uživatelé informováni.
4. Odstraňování co největšího množství chyb v rámci podkladů pro stavbu a z toho vyplývajících zrychlení celého procesu stavby – Vytvářením modelu vzniká automaticky 2D výkresová dokumentace, úpravou výkresů se automaticky aktualizuje model.
5. Zjednodušení správy stavby, včetně možností modelovat a simulovat případné další úpravy – Po provedení stavby je možné model zpřesnit a vytvořit tak model skutečného provedení stavby. Model stavby pak může obsahovat údaje o revizi zařízení, inventarizaci nebo druhu ploch pro správu a úklid.

Na základě Koncepce zavádění metody BIM v České republice by měla existovat povinnost použití metody BIM pro nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce, financované z veřejných rozpočtů, včetně zhotovení jejich přípravné a projektové dokumentace, od roku 2024.

FIDIC

FIDIC je vydávání vzorových smluvních podmínek, které jsou v současné době nejrozšířenějšími smluvními standardy v oboru stavebnictví při realizaci výstavbových projektů.

Smluvních podmínek FIDIC je celá řada, za nejrozšířenější vzorový typ knihy je možné považovat tzv. Red Book neboli Červenou knihu. Při používání tohoto typu se spolupracuje na základě tzv. generálního dodavatelství, kdy projektovou dokumentaci zpracovává objednatel, který za ni v závislosti na tom také odpovídá. Z hlediska financování se jedná o měřený kontrakt, tedy cena je stanovena podle skutečně provedených prací. Červená kniha také zavádí institut správce stavby, který vystupuje jako zástupce objednatele a v případě sporu jako arbitr.

Na druhém místě bychom zmínili Green Book neboli Zelenou knihu, jež se ve světě sice používá méně než Yellow Book či Silver Book, nicméně v České republice je tomu jinak. Zatímco Yellow a Silver Book se zatím pro realizaci projektů na našem území nepoužívají, Zelená kniha je určena pro menší stavební zakázky (např. drobnější opravy silnic). Z části vychází z Red Book, projektovou dokumentaci zpravidla poskytuje objednatel, ale může být opatřena i zhotovitelem. Není zde institut správce stavby, ale místo něj je objednatel zastupován zástupcem objednatele.

Výše zmíněná Yellow Book se od Red Book v zásadě liší v tom, že zpracování projektové dokumentace spadá do kompetence zhotovitele, který za to následně nese odpovědnost, a cena se vyměřuje paušálně s možností odchylek z důvodů claimů (smluvních nároků), případně z důvodů smlouvou předvídaných změn díla. Silver Book se shoduje s Yellow Book, jen přenáší na zhotovitele více rizik souvisejících například s projektovou dokumentací či přezkoumáním zakázky.

Stavebnictví

1. design and build kontrakty

Účelem je využívat ZZVZ připuštěnou metodu (§ 92 odst. 2 ZZVZ), kdy je vybrán jediný dodavatel, který stavbu navrhne, zajistí jak územní tak stavební povolení, dokončí přípravu projektové dokumentace včetně inženýringu a následně provede samotnou výstavbu.

Na jediného dodavatele jsou tak přenesena vedle stavebních rovněž projekční rizika a v souvislosti s tím i rizika případných víceprací, neboť s ohledem na to, že tento dodavatel je zároveň autorem projektové dokumentace, bude garantovat pevnou cenu.

Hlavní výhody tohoto způsobu zadání oproti realizaci stavební veřejné zakázky klasickým způsobem jsou:

- 1) rychlost. oproti více zadávacím řízením, které předvídá klasický způsob, bude realizováno jediné, ač náročnější, zadávací řízení, na jehož konci bude jediný dodavatel, odpovědný za všechny zbylé části výstavbového procesu. Nehrozí případné námitky v rámci zadávacích řízení na realizaci předchozích stupňů a tedy prodloužení procesu;
- 2) přenos rizika. Zadavatel je odpovědný pouze za informace, které poskytne do zadávacího řízení a za vnější vlivy, které dodavatel není schopen ovlivnit. Všechna zbylá rizika, tedy technologická, finanční, ale též správnosti jednotlivých stupňů projektové dokumentace a tedy její projednatelnosti s příslušnými orgány a zajištění vydání potřebných povolení, bude přeneseno na dodavatele;
- 3) existence jediného dodavatele a tedy jasné odpovědnostní vztahy;

- 4) fixní cena. Bude záležet pouze na vybraném dodavateli, na kolik celou svoji činnost ocení a bude povinen tuto cenu, s ohledem na uvedené autorství projektové dokumentace, dodržet.

II. měřené kontrakty s vysokou mírou variací (možností změn)

Účelem je nastavit klasické stavební smlouvy tak, aby využívaly co nejvyšší míru flexibility v rámci ZZVZ připuštěných možností. Na jednu stranu se samozřejmě jedná o princip měřených kontraktů, kdy platí, že dodavateli je hrazeno to, co skutečně za uplynulý časový úsek (zpravidla měsíc) postavil. Tento princip je vhodný u kontraktů na velké a náročné stavby, u kterých lze často pouze stěží stanovit fixní cenu. Obdobně dle principů FIDIC. Dále je vhodné do těchto smluv zakomponovat co nejvíce variací a smluvně zakotvených schvalovacích mechanismů těchto variací, které ZZVZ umožňuje (vyhrazená změna závazku, opční právo, náhrady položek atp.) s ohledem na co největší zjednodušení životního cyklu smlouvy.

Elektronický katalog

Elektronický katalog (§ 215 ZZVZ) je zjednodušenou formou předkládání nabídek, v dynamickém nákupním systému nebo na základě rámcové dohody.

Tento způsob podávání nabídek umožňuje připustit předložení nabídky formou elektronického katalogu. Předpokladem této možnosti je oznámení této skutečnosti v oznámení o zahájení zadávacího řízení, ve výzvě k podání žádosti o účast v užším řízení, ve výzvě k podání nabídek nebo ve výzvě k jednání.

Podání nabídek formou elektronického katalogu šetří zdroje a zvyšuje efektivitu.

Elektronické podepisování smluv

Jedná se o moderní nástroj završující povinně elektronický proces zadávání veřejných zakázek povinně uplatňovaný od 18. 10. 2018, ve vztahu k vybraným zadavatelům již dříve.

Ačkoli uzavření smlouvy v listinné podobě s sebou nenese žádnou sankci v podobě neplatnosti smlouvy, elektronické podepisování smluv zvyšuje důvěru v úkonech zadavatele, usnadňuje archivaci a posiluje prvek transparentnosti v zadávacím řízení.

Plně elektronický archiv

Od 18. 10. 2018 DP realizuje komunikaci s dodavateli v zadávacích řízeních v souladu se zákonem výhradně v elektronické podobě. Některé interní dokumenty (čestná prohlášení, protokoly apod.) jsou vyhotovovány v listinné podobě. Záměrem DP je, aby všechny dokumenty (včetně interních dokumentů) byly archivovány (vedle archivace originálu dokumentu) vždy v elektronické podobě. Účelem systémového opatření ve vztahu k archivu je zvýšení transparentnosti a operativnosti při vyhledávání archivovaných dokumentů a informací.

ESG (Environmental, Social, Governance)

Princip ESG integruje environmentální, sociální a správní aspekty do celého životního cyklu veřejných zakázek a stavebních projektů. V praxi to znamená důraz na snižování emisí, efektivní využívání zdrojů, podporu lokálních komunit, rovné pracovní podmínky a transparentní řízení.

ESG kritéria lze uplatnit v zadávacích podmínkách, hodnoticích kritériích i smluvních závazcích. Přispívají ke kvalitě a udržitelnosti projektů, posilují důvěru veřejnosti a podporují dlouhodobou hodnotu investic. Využití ESG je v souladu s moderními trendy odpovědného zadávání veřejných zakázek.

Inovace

Inovace představují způsob zadávání veřejných zakázek, který umožňuje zavádění nových řešení s vyšší přidanou hodnotou, efektivitou a udržitelností. Podporu inovací lze realizovat výběrem vhodného zadávacích postupů, zejména **jednací řízení s uveřejněním a soutěžního dialogu**, které umožňují vedení strukturovaného dialogu s účastníky řízení za účelem nalezení nejvhodnějšího inovativního řešení.

Zadavatelem zvolená kritéria a podmínky musí motivovat k podání kvalitních a pokrokových nabídek, které odpovídají potřebám DP v oblasti moderní městské dopravy. Tento přístup umožňuje přivést na trh nová technologická řešení, zvyšuje konkurenci a přispívá k naplňování strategických cílů udržitelného veřejného zadávání.

Styčné body strategie se strategickými dokumenty

HMP

Již v Usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 20. 6. 2019 se Praha přihlásila k závěrům zprávy Mezivládního panelu pro klimatickou změnu (IPCC) při OSN z října 2018 a v návaznosti na zveřejněné údaje vyhlásila vlastní Klimatický závazek. Tento závazek spočívá v přijetí cíle snížit emise CO₂ na území HMP v hlavním městě o 45 % do roku 2030 (oproti roku 2010) a dosáhnout nulových emisí CO₂ nejpozději do roku 2050.

Jedním z nástrojů naplnění Klimatického závazku je Plán udržitelné mobility, obsahující 242 opatření, která postupným zaváděním přispějí k celkovému zklidnění dopravy ve městě, rozvoji elektromobility a snižování uhlíkové zátěže. Mezi opatřeními je například změna pohonů vozidel městské hromadné dopravy, využívání městské hromadné dopravy na úkor osobních automobilů či výstavba parkovišť P+R, metra D a nových tramvajových tratí.

Společným zájmem HMP a DP je promyšlené posílení a rozvoj metra, tramvají a autobusů, a nabídnout tak uživatelům veřejné dopravy rychlé a snadné cestování po celém městě s nízkým dopadem na životní prostředí a vysokou ekonomickou i prostorovou efektivitou.

- Metodika udržitelné mobility Prahy má zajistit, aby všichni obyvatelé měli dostupné dopravní možnosti pro přístup ke klíčovým destinacím a službám, zvýšit bezpečnost dopravy, snížit znečištění, hluk, emise skleníkových plynů a spotřebu energie, zlepšit efektivitu přepravy osob a podpořit atraktivitu a kvalitu městského života.

